

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XI. De Communione, & Orationibus post Communionem dicendis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

I. Ad digitorum tamen ablutionem etiam aquam affundere debet, sicut ex ijs, quæ n. 5. dicta sunt, colligitur.

K. Decet enim, ut, sicut Diaconus & Subdiaconus inferiores sunt Celebrante, ita etiam magis se humilient.

IX. In Missa Pontificali Assistens accipit, & defert pacem, ut in cæremoniali habetur. l. Si in Missa solemini fiat Communio, omnia serventur, ut suprà, sed priùs communicet Diaconum & Subdiaconum, deinde alios per Ordinem, & Diaconus Purificationem eis ministret. m. Interim à Choro cantatur Antiphona, quæ dicitur Communio. n.

L. In quo tamen casu Gavantus p. 2. tit. 10. ait, Diaconum debere recipere pacem ante Clerum, & Subdiacono eam dare.

M. Nisi Patenam ex recepta alicubi consuetudine mento Communicantium supponere, & Celebrantem comitari debeat.

N. Aut alias cantiones de S. Sacramento, aut Christo.

TITULUS IX.

DE COMMVNIONE ET ORATIONIBVS POST COMMVNIONEM DICENDIS.

I. **C**elebrante purificato, dum Calicem collocat in Altari, liber Missalis defertur per Ministerum ad cornu Epistolæ, & collocatur, ut in Introitu. o. Ipse autem Minister genuflectit juxta cornu Evangelij, ut in principio Missæ. p. Deinde Celebrans stans junctis manibus legit Antiphonam, quæ dicitur Communio. q. Quâ lectâ, junctis item manibus ante pectus vadit ad medium Altaris, & eo osculato, vertit se ad Populum à manu sinistra ad dexteram, & dicit *Dominus vobiscum*, & per eandem viam redit ad librum, & dicit Orationem post Communionem.

munitionem, eisdem modo, numero, & ordine, ut supra dictæ sunt Collectæ. Quibus finitis claudit librum, r. & jungens manus ante pectus revertitur ad medium Altaris, ubi eo osculato vertit se ad Populum, & dicit, ut supra, *Dominus vobiscum.* Quod dicto stans junctis manibus ante pectus versus Populum dicit, si dicendum est, *Ite, Missa est,* & per eandem viam revertitur ad Altare. Si verò non sit dicendum, dicto *Dominus vobiscum,* revertitur eodem modo per eandem viam ad medium Altaris, ubi stans versus illud, junctis ante pectus manibus dicit, *Benedicamus Domino.* s. In Missis autem Defunctorum eodem modo stans versus Altare dicit, *Requiescant in pace.* t.

O. Sic nempe, ut Celebrantem rectâ versus Altare stantem respiciat.

P. Intellige quoad latus, non autem quoad locum ipsum genuflexionis; nam in principio Missæ in plano flectebat, nunc verò in primo gradu flectere solet juxta communem praxin Ministrorum.

Q. *Communio* dicitur ea Antiphona, quia olim sub Populi Communione cantabatur ad gratias D E O propter beneficium Communionis agendas. Ipsæ verò Collectæ, quæ subjunguntur, *Postcommunio* vocantur in Missali, quia post Communionem peractam olim pro Communicatis dicebantur, iisque gratia à D E O petebatur, ut beneficium Communionis in salutem cederet; unde nulla alia tunc benedictio dabatur, ut ex Micrologo notat Gavantus p. 1. tit. 13. lit. I.

R. Etsi Gavantus hîc lit. F. manu dextrâ claudi librum velit, ita, ut pars libri clausa calicem respiciat; communis tamen praxis est, ut, quò commodiùs à Ministro accipi possit, sic claudatur, ut tergum libri Calicem respiciat.

S. Dicitur hoc *Benedicamus Domino* versus Altare, quia ibi propriè residet Dominus, qui laudatur, & cui gratiae a-guntur.

T. Quæ verba dicuntur pariter versus Altare, quia non

252 *Pars VI. Rubricæ de Ritibus Missæ*

ad Populum præsentem, sed ad Defunctos absentes pertinent.
Dicuntur autem in plurali, etiamsi pro unico tantum Defun-
cto dicta sit Missa, uti notat Gavantus p. 1. tit. 13. lit. O.

II. In Quadragesima autem à Feria quarta Ci-
nerum usque ad Feriam quartam Majoris Hebdo-
madæ, in Feriali Officio, postquam Celebrans dixit
Orationes post Communionem cum suis solitis
conclusionibus, antequam dicat, *Dominus vobiscum*,
stans in eodem loco ante librum dicit, *Oremus, Hu-
miliate Capita vestra D E O*, caput inclinans, & ex-
tensis manibus subjungit eadem voce Orationem
super Populum ibidem positam, u. quâ finitâ oscu-
latur Altare, & vertens se ad Populum dicit, *Domi-
nus vobiscum*, & alia, ut suprà.

V. Cujus Orationis dicendæ hanc Rationem ex Micro-
logo reddit Gavantus hîc lit. N. quòd olim in fine Missæ Po-
pulo panis benedictus distribuebatur, quod quia in Quadra-
gesima ob jejunium non licebat, pro pane dicta est alia Ora-
tio super Populum. Sed hæc ratio probaret, etiam in alijs
diebus jejuniorum similem Orationem dicendam fuisse, quod
tamen constat non fieri, ideo rectius videtur dici, Ecclesiam
hoc tempore hanc Orationem adiçere voluisse, ut nobis si-
nem Quadragesimalis jejunii in memoriam revocaret, atque
ad nosmetiplos coram D E O per pœnitentiam, & jejunium
humiliandos excitaret.

III. In Missa solemní Diaconus defert librum x.
Missalis ad cornu Epistolæ, deinde vadit retrò post
Celebrantem. Subdiaconus verò vadit ad cornu E-
vangelij, y. ubi Calicem mundat, aptat cum Puri-
ficatorio, Patenâ & Pallâ cooperit, plicat Corpora-
le, reponit in Bursam, & illam ponit super Calicem
coopertum velo, quem collocat in Altari, vel super
Credentia, ut priùs: postea redit ad locum suum re-
trò post Diaconum, z. qui, cùm dicit, *Ite, Missa est*,
cum Celebrante vertit se ad Populum, a. & in Qua-
drage-

dragesima dicto per Celebrantem Oremus, b. Diaconus in cornu Epistolæ vertens se ad Populum. junctis manibus dicit, ut suprà: *Humiliate capita vestra DEO*, c. quo dicto vertit se versùs Altare à tergo Celebrantis, & Celebrans dicit Orationem super Populum.

X. Defert autem Diaconus librum clausum, quem deinde aperit, ubi legenda est Communio. Sed & genuflexionem non omittit, quando transit ante medium Altaris.

XI. Itidem cum genuflexione in medio Altaris, ita tamen, ut superiorem gradum Diacono transcungi cedat.

XII. Genuflectens tamen iterum, quando accedit ad medium Altaris.

A. Nonnihil tamen ad latus, ne tergum Celebranti obvertat.

B. Ad ultimam scilicet Orationem, prout in Missali notatur.

C. Ubi tamen, quando se vertit, non opus est, genuflexionem facere, ut ait Gavantus híc lit. s.

TITULUS XII.

DE BENEDICTIONE IN FINE MISSÆ. ET EVANGELIO S. IOANNIS.

I. **D**icto *Ite Missa est*, vel, *Benedicamus Domino*,
ut suprà, Celebrans ante medium Altaris
stans junctis manibus super eo, & capite inclinato,
dicit secretò *Placeat tibi sancta Trinitas*, quo dicto,
extensis manibus hinc inde super Altare positis,
ipsum in medio osculatur: tum erigens se, adhuc
stans versùs illud, elevat ad Cælum oculos, & ma-
nus, quas extendit, & jungit, d. caputque Crucis
inclinans dicit intelligibili voce, *Benedicat vos Omnipotens DEVS*, & junctis manibus, ac demissis ad ter-
ram oculis, vertens se ad Populum à sinistro latere

ad